

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatio Synoptica De Iudiciis Ad Lib: II. Decretal: Gregorii IX.

Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo

Spirens., 1660

20. Et quid de Clericis in tali casu cum de malefactoribus conqueruntur in causa sanguinis? an irregularitatem contrahant? Quid de ijs, quibus ex officio accusare incumbit, ut sunt Fiscales, Vigiles, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

telligenda est de criminibus, quæ ratione frequentia inferunt commune damnum Reipub: ut quando quis sæpè furatur, occidit, hæc enim non ita immediatè & directè nocent Reipub: & faciliùs aliis viis corriguntur: sed procedunt dicta in criminibus exceptis, ut læsæ Majestatis, perduellionis, schismatis, expilationis ærarii publici, pravorum dogmatum, etiam si occulta prorsus sint, & in iudicio probari non possint, quia ut dicemus *tit. seq. n. 14.* accusatio tua in tali casu non tam tendit in punitionem delicti, quam ad præcavendum damnum Reipub: aut communitalis: cujus bonum præponderat, bono privato famæ delinquentis occulti.

20. ASSERIMUS præterea quemlibet teneri accusare, aut reum denunciare, quando, id est, necessarium ad impediendum grave malum tertio imminens, & sine magno damno accusator præstare potest; quia Lex naturæ, & charitatis tali casu urget: non tantùm secularem, sed etiam Clericum & Religiosum esto reus accusandus foret de capitali crimine, ut benè *Caitanus apud Sanch: lib. 6. consil. cap. 2.*

dub. 10. cui jus Ecclesiasticum certè non derogat cum irregularitatem Clerico imponit, qui morti alicuius causam dederit, & patet ex *cap. Prælati de homicidio in 6.* idemq; est non obstante sigillo secreti naturalis, quia etiam secretum naturale contra bonum commune non obligat: imò esto iuraveris secretum, quia iuramentum non est vinculum iniquitatis. *cap. quando de jur. & ut habet reg. 58. jur. in 6.* iuramentum præstitum contra bonos mores obligatorium non est: sed quantum ad Clericos, observare debent, ut cum de malefactoribus conqueruntur in causa sanguinis, id faciãt cum protestatione expressa se non intendere in vitam vel pœnam sanguinis, sed solum remedium malo comuni aut damno tertii aut etiam proprio (si in causa propria accusare velint) & compensationem injuriæ sibi illatæ. *cit. cap. Prælati de homicidio in 6.* De cæteris quibusdam personis, quales sunt Fiscales, vigiles, Custodes, & hujusmodi dubium non est; quin debitum accusandi habeãt, quando id necessarium est ad commune bonum: quia hi ex contractu promissio-

nis aut pacti obligationem iustitiæ in se
susceperunt ad avertendum damnum per
diligentem custodiam, accusationem, vel
denunciationem.

21. VERUM an mortalem semper
culpam contrahant huiusmodi, quando
non denuntiant eos, qui contra leges hu-
manas peccant v. gr. quando non denun-
tiant deferentes arma certi generis, aut
non solventis gabellas, item transferentes
res prohibitas, ligna cædentes; piscantes,
venantes, Respondet Navarrus in Man. cap.
17. n. 122. in duobus saltem casibus excu-
sari à noxa mortali. 1. quando id facientes
advertunt facere extrema, aut necessitate
gravi compulsos; v. gr. si qui ligna cædit
id necessitate compellatur propter usum
suæ familiæ; tunc officialis etiam juratus
non peccat; huiusmodi non denuntians,
quia lex humana non potest derogare
præcepto charitatis. 2. quando delinquen-
tes sunt consanguinei, cognati, vel affi-
nes, aut etiam amicitiam arctam conjunctis
qui leges huiusmodi condiderunt; quia
hi casus intelliguntur excepti. Extra quos,
qui ex præsumpta licentia contra statuta
agunt